

Nova dirección e relanzamento da Asociación de Escritores en Língua Galega

Convocarase o Premio Galeuzka con 3 millóns de dotación

■ X.C.

A Asociación de Escritores en Língua Galega, que ven de cumprir os seus dez anos de existencia, elixiu a pasada fin de semana unha nova directiva iniciando, en palabras do seu presidente Uxío Novoneyra, unha etapa de relanzamento na que deposita grandes esperanzas, "con Fernán-Vello na secretaría, a AELG pode volver a ser o referente dos escritores galegos".

Uxío Novoneyra (presidente), Lois Diéguez (Vice-presidente), Miguel Anxo Fernán-Vello (secretario), Manuel Riveiro Loureiro (tesoureiro) e Xosé María Dobro e María do Carme Henríquez (vogais), a AELG quer relanzar as súas actividades, decidindo na mesma asemblea eleitiva pedir, con todas as formalidades, o seu ingreso no Consello da Cultura Galega. "É que non se lle ocorre a ningún que a asociación representativa dos escritores non estea ali. Ademais na AELG están a maioría dos escritores galegos, mesmo o propio presidente do Pen Clube de Galicia, Alfredo Conde".

Esmorecida nos últimos anos, só

Miguel Anxo Fernán-Vello, secretario da ALG

con presenza nos Congresos Galeuzka, que organizou en dúas edi-

cións en Baiona e Compostela, a AELG vai lanzar un plan de actuacións importante na súa próxima reunión do día 15. Miguel Anxo Fernán Vello, chamado a ser o gande dinamizador desta nova época, non quer adiantarse ás decisións corporativas, pero manifesta que as liñas de traballo van encamiñarse a incorporar aos novos escritores á Asociación e a conseguir unha maior presenza na sociedade.

"A AELG tivo na súa presidencia a Bernardino Graña e a Avilés de Taramancos, e entre os socios de honor a Carvalho Calero, a Anxel Fole, a Fernández de la Vega e a Neira Vilas, despois dunha década

de traballo, con varias revistas publicadas (*Escrita e Nô*), ten que volver a cumprir un papel importante. Entre as iniciativas que ios pór en práctica está insistir na reivindicación de que haxa sempre presente nos xurís dos premios literarios de carácter público, unha persoa da Asociación".

Precisamente no terro dos galardóns, as asociacións galega, basca e catalana van convocar un galardón para libros publicados nas respectivas linguas, dotado con 3 millóns de pesetas, co nome de Premio Galeuzka. Ademais está moi adiantado o proxecto de editar unha revista común tetralíngüe.

JEAN ARTHUR RIMBAUD: SAÍR DA LITERATURA

A CEN ANOS DA SUA MORTE

XESUS GONZALEZ GÓMEZ

O próximo mes de Novembro, o día 10, cumprírase o centenario da morte de Jean Arthur Rimbaud. A avalancha bibliográfica, sobretudo na Franza, aínda non se disparou. Só vellos rimbaudianos entregaron pequenos volumes sobre aspectos diversos do poeta. Alain Borer, maxístral autor dun estudo titulado Rimbaud en Abyssinie (1984, É. du Seuil) remata de tirar do prelo un belo libro, cheo de gravuras, fotos e información: Rimbaud d'Arabe. Supplément au voyage (E. du Seuil, 1991). E Alain Jouffroy, que entrega, en Éditions du Rocher, dous volumes, Je suis dans les gallas, escolla, na colección "Découvertes Gallimard", remata de aparecer un volume con textos de Borer e ilustracións de Hugo Pratt -un vello rimbaudiano- sobre o poeta gaulés.)

Son estes volumes que encherán algo máis que unha liña na asoballante bibliografía rimbaudiana con que nos ameazan. Sobre todo o libro de Borer sobre a estadia de Rimbaud en Arábia: volume que reproduce o sobre da carta que o poeta Germain Nouveau (1851-1921) lle enviara dous anos despois da morte do autor das Iluminacións. (Nouveau, grande poeta descoñecido, fixo, en 1906, un peregrinaxe a Compostela e -segundo algun dos seus biógrafos- viveu durante uns dous meses nesta cidade, da caridade pública.) Mais estes libros ensinarán e din cousas novas sobre a biografía do poeta, pero o misterio Rimbaud continúa. Non son quen os estudosos do poeta de explicar o porqué do abandono da escrita. O porqué a partir 1875 -quer dicir, dos 21 anos- non se preocupa pola súa obra, non quer saber nada da poesía. E vaíse polos camiños, de mercenario, de albanel, de traficante de armas (nunca de escravos, como se dixo nun momento ou outro). Rimbaud abandona a escrita, non quer saber nada da súa obra. Cando morre, en Marsella, era un facho para os novos poetas franceses, pero a el non lle interesa: só quere recuperarse, tornar a Abisinia, ou a Arábia.

Esa é a grande lição de Rimbaud: o abandono da escrita. O abandono da poesía? Segundo Jouffroy, no citado libro, o poeta gaulés nunca abandonará a poesía. O seu abandono da escrita é unha forma de vivir a poesía: a súa aventura comercial, técnica -non

Rimbaud en Harrar. Ambas fotos son de Roger Viotlet

esqueamos que envía informes sobre novos territorios á sociedade francesa de xeografía- é unha forma máis do desarraño dos sentidos que Rimbaud pedia aos poetas.

OFELIA

Nas mounas augas, onde as estrelas dormen,
a branca Ofelia flota, coma un inmenso lirio.
De vagando vai, en longos vócos envolta.

—No bosque lozano caídoase o balaf das cazas.
Xa fai mil anos que a traxidina Ofelia
para, farienza branca, no longo río nouro.

Mil anos, mil, que a súa doce loxura
murmura a súa historia á brisa das seras.

O vento bica os seus cabelos, i-dre corra unha freir
os vócos que a i-auga anara suavemente.
Os salgueiros chorran tremendo sobre dela,
e sobre da súa fronte soladora i-irritáase as roseiras.
Salíen os cerebros a sea carón,
e nun amancio que dorme, de vez en cando esperta
un río, do que murde un lirio nudo de azas.

—Un canto misterioso cai desde os astros de ouro.

Quizás unha forma de vivir ver dadeira vida que está ausente?

Moito misterio para describir. Rimbaud abandona a escrita, quizá a poesía. E iso devén un acto novo. Un acto polo que o escritor deixa de participar na literatura. Con Rimbaud aparece o poeta como vidente, a poesía xa non pode ser tema para xogos florais, para concursos, para premios. Con Rimbaud o escritor, o poeta, xa se dixo, abandona a literatura, agora só ten unha tarefa: reinventar o amor, cambiar a vida, posuír a verdade "nunha alma e nun corpo". Eis, xa que logo, o grande herdo do poeta Rimbaud. Eis, xa que logo, a súa modernidade absoluta. Non é, no poeta gaulés, a modernidade unha mera frase -a tan citada, até o absurdo, "compre ser absolutamente moderno"; para Rimbaud a modernidade é "o saber campestre unha realidade que nengun milagre bordeia, dunha dura mais salubre dualidade da condición do home, á vez miséria e

esperanza -e o futuro non será posesión ou gloria senón verdade, porque a obsesión da salvación ou a súa inútil negación souberon deixar o lugar a este recoñecemento criador: que en nós só hai ser nese desexo que xamais se ten e que xamais desarma: o noso afrontamento, para sempre, coa finitude, lonxe dos resignados así coma dos crédulos, lonxe das xentes que morren sobre as estacións" (Y. Bonnefoy).

Con Rimbaud a poesía faise vida e a vida é o fundamento de toda poesía. Non máis literatura, non máis literatos. O que importa é o home/ muller, que é un ser dual (Eu son outro) pero non dividido, e para recoñecerse a si mesmo, ese home/muller debe estar disposto a sacrificarse para comprobar o esplendor da súa visión, que é unha

visión de si mesmo, das súas iluminacións e dos seus infernos.

No primeiro centenario de Rimbaud todas as súas preguntas continúan sen seren respondidas, o Rimbaud comunar (léanse os seus poemas sobre a entrada dos versalíes en París), o Rimbaud católi-

co (a meio dunha operación poética de grande altura por parte dun poeta da calidade de Claudel, o "místico en estado selvaxe"), existe o Rimbaud surrealista, o Rimbaud fascista e o Rimbaud comunista. Todos se poden reclamar del, dunha maneira ou outra, mesmo os fascistas, como dixemos, pois reclámanos como reclamaban a Nietzsche, seu contemporáneo, xa que en Rimbaud se encontra o mesmo desexo de retorno ao instinto, ao home bárbaro cuxas forzas foron esmagadas por séculos de civilización e cultura.

Pero en Rimbaud podemos ver outras cousas: o vingador da infancia asoballada ("Os poetas de sete anos"), polos pais ou pola relixión ("As mans de Neanne-Marie"), o odio pola burocracia ("Os sentados"), o amor polo povo asasinado ("A orxia parisiense ou París se repovoa"), a búsqueda da verdade e a súa posesión ("Unha tempada no inferno"), -sobretudo- esa loita brutal e encarnizada para elevar a vida ao nivel da arte. Unha loita tan brutal que non somos capaces de levar a cabo e desertamos a cada relanço do camiño, onde -segundo Manuel António- sempre nos espera un "máis alá". Rimbaud é un guía seguro para chegar a ese máis alá; seremos hoxe -cen anos despois- quen de seguir o seu exemplo? Ou aínda terá o poeta "a ollada tan perdidá e o continente tan morto, que os que atope quizá non me viron"? Seguiremos sen velo? Ou será o noso acompañante cando "co abreinte, armados dunha arendente paciencia, entraremos nas esplendorosas cidades"? Non habería mellor compañeiro.

Cunqueiro traduce a Rimbaud

Neste centenario da morte de Arthur Rimbaud, comémorase, tamén, o décimo aniversario do pasamento de Álvaro Cunqueiro (que, como Rimbaud, está a servir para todo e a despertar os necrófilos que a cada pedra que levantemos aparecen no país). Que mellor homenaxe, xa que logo, ao poeta gaulés do que un poema seu en versión do minidunense. Trátase de "Ofelia", e viu lume nas páxinas do "Faro de Vigo" o 19 de Setembro de 1965. A versión ía asinada por M. Mª Seoane, un dos múltiples pseudónimos de don Álvaro.

NON SON QUEN
OS ESTUDOSOS
DO POETA
DE EXPLICAR
O PORQUÉ
DO SEU ABANDONO
DA ESCRITA